

فُلسفه و غذا

بخور، بیندیش، شادباش

مجموعه مقالات
زیرنظر فریتس آلهوف و دیو موئرو
ترجمه گروه مترجمان

پیش‌گفتار

- ادسا پاپر / ابوالفضل توکلی شاندیز ۱۱
- سفره‌آرایی: پیش‌درآمدی به غذا و فلسفه فریتس آلهوف و دیو مونرو / شیرین دخت دقیقیان ۱۵
- پیش‌غذاها: غذا در بطن فرهنگ و جامعه ۲۹
۱. اپیکور، فیلسوف غذاپرستان مایکل سایمنز / پژوهشات کلامی ۳۱
۲. حک کردن ارزش‌ها با قاشق لیدیا زپدا / عفت جلال‌وندی ۵۸
۳. کدام رژیم غذایی؟ گوشت‌خواری یا گیاه‌خواری ۷۸
- جن رای / بهار رهادوست ۴. گرسنگی متعالی:
- بررسی اختلالات غذایی و رای زیبایی شیلالینت / الهام نیل‌چیان ۹۶

سفره آرایی: پیش درآمدی به غذا و فلسفه فریتس آلهوف و دیو مونرو | شیرین دخت دقیقیان

سقراط: درست است. نزدیک بود فراموش کنم که مسلم‌آمَّا به نمک، زیتون، پنیر، سبزیجات آب‌پز و سبزی‌های خاصی که در زادگاه خود می‌پزند، نیاز خواهند داشت. البته به آن‌ها دسر هم خواهیم داد — که از انجیر، نخود و حبوبات درست شده — و موْذ و بلوط هم روی آتش بو خواهند داد. به این ترتیب، در آرامش و سلامتی خواهند زیست و وقتی در پیری از دنیا رفته‌اند، همان زندگی را برای فرزندان‌شان به ارث خواهند گذاشت.

گلانوکون: جناب سقراط! اگر قرار بود شهری برای خوک‌ها بازاری، آیا آن‌ها را با همین روش پرورانمی‌کردی؟

افلاطون، جمهوری ۳۷۲-۳۷۲^۱

خوانندگان در این کتاب مقالاتی می‌یابند که در آن‌ها آنچه می‌خوریم به برخی کندوکاوهای فلسفی بسیار جالب و در برخی موارد مهم ربط داده می‌شود. در

.....

۱. اعداد درون کروشه در هر فصل نشان‌دهنده شماره منابع همان فصل در بی‌نوشت‌های آخر کتاب است.

این مجموعه، نوشه‌های نویسنده‌گان مختلفی را زیر سرفصل‌های مشخصی گرد آورده‌ایم تا خوانندگان آنچه به ذائقه فلسفی‌شان خوش می‌آید برگزینند. البته از خوانندگان دعوت می‌کنیم مانند تمامی خوان‌های گسترده، از همه نوشه‌ها بهره بگیرند، زیرا هر مقاله به گونه‌ای یگانه و دلنشیں است و از لحاظ فکری ارزشمند. با ارائه چنین منوی امیدواریم که در آینده خوانندگان برای چنین مباحثی اشتها را بیشتری پیدا کنند.

ما در تدوین این مجموعه دو هدف را در نظر داشته‌ایم: نخست این که ویراستاران و نویسنده‌گان مقالات — که به ارزش کندوکاو فلسفی آگاهند — امیدوارند از این طریق بتوانند به دوستداران غذاء، غذاشناس‌ها، سرآشپزها و دیگرانی که برای غذا ارزش قائل‌اند، نشان دهند که اندیشیدن موشکافانه درباره چگونه خوردن و چه چیز خوردن سهم مهمی در لذت بردن از لذایذ خوش خوراکی دارد. در همین ارتباط دومین هدف ما از تلاش مشترک در این زمینه، جلب توجه فلسفی به خود غذاست. به طور تاریخی، جدل‌های فلسفی درباره غذا برای بررسی دیگر مقوله‌های فلسفی به کار گرفته شده است. گهگاه، سخن گفتن از خوردن همچون استعاره‌ای برای بیان فعالیت‌هایی، مانند کسب معلومات، استفاده شده است که به اصطلاح «تغذیه‌کننده» اند. در بعضی موارد، مفاهیم مربوط به خوردن — مانند ذائقه — برای مشخص کردن مراتب معینی از قضاوت‌های ارزشی به ویژه در قلمرو زیبایی‌شناسی و فلسفه هنر به کار گرفته شده است. از سوی دیگر با گفت‌وگوهای فلسفی درباره چه و چگونه خوردن مواجهیم که در بحث‌هایی نهفته‌اند که هدف آن‌ها روشن کردن مفاهیمی عمیق‌تر است که ارتباط چندانی با اصل موضوع ندارد. برای نمونه، در متن نقل شده در ابتدای مقاله سقراط و گلانوکون درباره رژیم‌های غذایی سخن نمی‌گویند تا شرط عادت‌های مطلوب آشپزی را